

Po žalbama zainteresovanih Drž. Svet nišnje je odločil Gl. Kontrola stoji na gladištu: da je 15% uvečane plate sestavni deo penzije. I kada prof. sa 30 i učitelj sa 32 godine imadu prava na punu penziju onda oni imaju prava i na ovaj sestavni deo penzije 15% uvečane plate.

Na osnovu ovoga rešenja svi profesori i učitelji dobivaju su punu penziju sa ovih 15%.

U zakonu o budž. dvanaest. za avg. — novembar t. g. u članu 50. dato je tumačenje čl. 31. da 15% mogu imati kao sestav. deo penzije samo oni držav. činovnici koji imaju 35. efekt. godina službe.

Ovo se ne odnosi na službenike držav. saobraćajnih ustanova koji imaju 26 odnosno 32 god. takve efekt. službe i na oficire i vojne službenike.

Kad po specijal. zakonu prof. i učitelji dobivaju punu penziju sa 30 i 32 god. bilo bi nepravda sporiti im pravo na 15% sa 30 i 32 god. službe na punu penziju po specijal. zakonu. Zato Izvršni Odbor Udruženja Učiteljskog molio Gospodina Ministra da se u nov zakon o budž. dvanaestinama unese član koji bi glasio:

»Profesori i učitelji sa 30 i 32 god. efekt. službe za punu penziju imaju pravo i na 15% najvišeg stepena godišnje osnovne plate. Ovo važi za sve penzionisane kojima je do sada osporavano pravo (prema čl. 50. zak. o budž. dvanaestinama za avg. — novem. 1925. g.)«

Solsko nadzorstvo.

Rezolucija o školskom nadzoru nad osnovnim školama:

1. Skupština je mišljenja, da treba zadržati oba u projektu predviđena nadzora nad osnovnim školama t. j. sreski i oblasni školski nadzor.

2. Da sreski školski nadzor bude više instruktivan, — didaktički. Za obavljanje administr. poslova, da mu se stavi na raspoloženje pomoćno osoblje — po mogućstvu iz učiteljskog reda.

3. Da oblasni šk. nadzornici budu spona između sreskih škol. nadzornika i oblasnih samoupravnih vlasti i da vrše stručan nadzor nad radom sreskih nadzornika i škol. odbora. Osim toga njihova briga mora biti posvećena podizanju i obezbeđenju materijalne strane narodnih škola u smislu odredaba pojedinih zakonskih propisa.

4. I sreski i oblasni školski nadzornici da se uzimaju iz učiteljskog reda. Za nadzornike mogu biti postavljeni učitelji sa jakim kvalifikacijama i istaknutim prosvetnim i vaspitnim radom u školi i van nje.

5. Položaj školskih nadzornika da bude stalan. Bez svoga pristanka oni se ne mogu razrešiti od dužnosti najmanje za 5 godina, niti se mogu bez svoje molbe premeštati.

6. Škol. nadzornici, sreski i oblasni, kadgod putuju po službenom poslu i radi obilaska i pregleda škola, imaju prava na naknadu putnog troška po propisanoj uredbi o naknadi putnih i selidbenih troškova, koje vredi i za ostale činovnike.

7. Pored toga svakom nadzorniku treba odrediti i jedan stalan funkcionalni dodatak tako da sreski nadzornici dobijaju po 1000 Din a oblasni 1200 Din mesečno.

Materijalne zahteve.

1. Da se učiteljima isplati razlika u plati i primadnostima na koje po činovničkom zakonu od 31. jula imaju pravo, i to za vreme od 1. okt. 1923. god. do kraja aprila 1924. godine, jer je to država dužna da učini po jednom pozitivnom zakonu.

2. Da se penzionisanim učiteljima-cama u Slovenačkoj penzije u krunama preobrate u penzije u dinarima ali pari.

To je jedna očigledna nepravda, što to još do sad nije učinjeno.

Gibanje učiteljsva in prosvete v drugih državah. Iz Čehoslovaške.

E. Š.:

— Či Načrt zakona o izobrazbi učiteljsva narodnih škol. Delovna komisija, organizirana pri ministarstvu šolsva in narodne prosvete, je dobila nalog, da iz-

3. Da se svima udatim učiteljicama izdaje potpuni licni dodatak na skupoću.

4. Da se prilikom penzionisanja isplaćuju dotičnim učiteljima-cama aktivne primadnosti, dok im se ne reguliše penzija, a eventualna razlika da im se posle naknadno obračuna.

5. Da se prestane sa sabiranjem priloga među školskom mladeži za različite svrhe. To da se jedino odobri na Vidov-dan i na dan narod. prosvetivanja.

6. Da se zvanična procedura kod rešavanja molaba za prevodenje u viši stepen — višu grupu, kao i za dobijanje 15% povišice od osnovne i položajne plate i 10% redovnih primadnosti uproštri tako, da se uz molbu pošalje samo izveštaj, kao kod nastavnika iz srednje nastave, bez ikakvih dokumenata.

7. Da se nastavnici u težim mestima za službovanje, sa manje povoljnim ekonom. prilikama, naročito pored granica daju i specijalan ili veći dodaci na skupoću — kao što je i prede bilo.

8. Da se mesta: Kastav, Ljubljana, Zagreb i Split stave u I. red mesne skupoće.

9. Da se učitelji ne premeštaju na zahtev pojedinih političkih lica, mimo i jasnih zakonskih odredaba, jer to nepovoljno utiče na učitelje i prosvetni rad uopšte.

10. Da se uredi pitanje o primadnostima učitelja koji svrše Višu Pedagog. Školu i polože diplomski ispit.

11. Da g. Min. Prosvete učini potrebne korake kod Min. Unutrašnjih Dela, da organi nižih upravnih vlasti, u ophodnju i odnosima sa učiteljima svoje ponašanje i postupke podese tako, da to ne ide na uštrb ugleda prosvetnih radnika. Ima primera, da su zbog postupaka pojedinih policijskih organa nastavnici bili prinudeni napustiti svoja mesta službovanja, i to u krajevima, gde su škola i učitelj danas najpotrebniji.

12. Da se disciplinski postupak protiv učitelja — dok ne stupi u život novi zakon o narod. školama, vodi analogo čl. 170. zakona o činovnicima.

Za upokojence.

Da se prizna pravo na popust od 50% na svima državnim železnicama i ostalim saobraćajnim sredstvima sa neograničenim brojem putovanja i članovima porodica državnih činovnika, penzionerima, kao i članovima njihovih porodica.

Selitveni troški ob razpisu.

Na osnovu Rešenja Min. Finansie odnosno General. Direkcije Držav. Računovodstva DRBr. 111.061 od 14. avg. 1921. godine učitelji su dosad imali pravo na naknadu selidbenih troškova iz državne kase i kad se premeštaju na osnovu konkursa (stečaja) po čl. 35. iz mesta u mesto.

Po saznanju u Ministarstvu Finansija izražuje se nova Uredba o putnim i selidbenim troškovima i dnevnicaama državnih činovnika, koja će se uskoro podneti Finansijskom Odboru Narod. Skupštine.

Novom Uredbom menja se i čl. 33. tač. v. Uredbe DRBr. 96.000 od 1920. god. tako, da se više ne priznaje pravo učiteljima na naknadu putnih selidbenih troškova u slučajevima premeštaja po stečaju.

Izvršni Odbor Udruženja Jugoslovenskog Učiteljsva molio Gospodina Ministra da se izvoli zauzet kod G. Min. Finansija i Finansijskog Odb. Narod. Skupštine, da se ovo stečeno pravo ne ukida učiteljima već da gornje rešenje General. Direkcije ostane i dalje u sili.

21. X. 1925. Beograd.

Udruženje Jugoslovenskog Učiteljsva.

Sekretar: Predsednik:
Jov. Milčević. Pet. Vuksanović.

akademijah in na zavodih za izobrazbu učitelje v domačih naukih. Obe ti ustanovi more organizirati samo država. Študij na njih je brezplačen. — Spadava naravnost v kompetenco ministarstva

Splošne vesti.

— **Seja širiega sosveia.** V 2. seji ožjega sosveia dne 28. novembra je bilo sklenjeno, da se vrši dne 29. decembra seja širiega sosveia UJU poverjeništvu Ljubljana. Ker pa je dobilo vodstvo med tem poročilo, da se bo takrat najbrž vršila seja širiega glavnega odbora UJU v Beogradu, bomo morali preložiti našo seja najbrže na januar. Točnega obvesila pričakujemo v kratkem in upamo da bomo mogli poročati natančno že v prihodnji številki.

— **»Slovenec«** piše: »Ob Prešernovi 125-letnici... ne prinaša oficialno glasilo liberalnega učiteljsva — Učiteljski Tovariš — ni i vrstice o Prešernu. Po pravici toži »Narod« da liberalna inteligenca Prešerna zanemarlja. — »Slovenčev« klasik naj kar molči o zanemarjanju Prešerna, ker sigurno ga tudi on ne bi omenil, ako bi mu to ne prijalo za avtonomiščne svrhe. Blatiš Prešerna mi nismo nikdar, dasi ima »Učit. Tov.« 65 le. Pri tej priliki naj spomnimo klerikalne kulturne moraliste na »Pozabljeno 50-letnico« — dr. Kreka, ki ga pa danes v »Slovenec« na vso sapo citirajo. »Liberalno« strašilo, ki ga je »Slovenec« prinesel zopet enkrat iz svoje zarjavele orožarne, je tudi že zelo obrabljeno in iz mode ter je stvar okusa, kakor »Slovenčeva« notica.

— **Minister prosvete g. S. Radič** je sprejel delegate Izvršilnega odbora UJU, ki so z ministrom razpravljali o stanovskih vprašanjih. Konferenca se je vršila dopoldne in popoldne. Na razpravo je prišel tudi zakonski načrt o osnovnih šolah.

— **Novi člani prosvetnega sveta.** Na podlagi zadnjih dvanajstin se razširi prosvetni svet v prosvetnem ministarstvu za tri člane. Od teh odpade po eden na Hrvatsko, na Slovenijo in na Bosno.

PROSIMO POROČIL O PROSVETNIH DRUŠTVIH ITD.

— **V šolskem okraju Konjice:** Črešnjice, Sv. Florijan, Sv. Kunigunda, Prihova, Rakovac, Spitalič, Zreče.

— **V šolskem okraju Kozije:** Buče, Koprivnica, Olimlje, Pečice, Pilštanj, Podčetrtak, Prevorje, Virštanj, Zagorje.

Ostale šole, ki nam še niso poslane seznama in od katerih še želimo podatkov, priobčimo v prihodnji številki. Poslužite se frankirane dopisnice, ki je priložena ceniku!

— **Velikonočno potovanje v Italijo.** Društvo »Probuda« priredi velikonočni izlet v Italijo, in sicer iz Ljubljane preko Trsta v Firence, Rim, Neapolj, Ankonu in s parnikom na Reko. Odhod je v torek 30. marca popoldne iz Ljubljane, vrnitev v torek 6. aprila. Stroški za vožnjo z brzovlakom, hrano, prenočišča in

šolsva in prosvete. Akademije je ustanovljati predvsem v sedežih vseučilišč. Za praktično vežbanje je ustanoviti pri pedagoških akademijah potrebno število vadnic.

vsa vstopnina znašajo 2500 Din v III. razredu in 2850 Din v II. razredu. Število udeležencev je omejeno na 40 oseb. Imenovani znesek se plača v 3 obrokih, in sicer tretjina januarja, drugo februarja in ostanek 10. marca 1926. Prijave sprejema »Probuda«, Gospodarski odsek, Ljubljana, Tehnična srednja šola.

— **Sanatorij v Mariboru.** Že več let obstoja v Mariboru edini sanatorij. Vkljub temu onazimo, da večina občinstva ni poučena o namenu in pomenu te bolnišnice. — Razen umobolnih in bolnikov z nalezljivimi boleznimi, se sprejemajo v sanatorij pacijenti vseh vrst. Cene so iste kot v splošni bolnici, za I. in II. razred še cenejše. (I. razred 90 Din, II. razred 60 Din, III. razred 30 Din dnevno). Zdravnika mora pacient posebej honorirati. Da pa bo lečenje omogočeno tudi širšim slojem, so določili zdravniki za pacijente sanatorija tako nizke cene, da jih bo mogel plačati vsakdo. V zavodu je namreč ta udobnost, da si pacijenti lahko zbirajo med vsemi mariborskimi zdravniki onega, ki naj v sanatoriju zdravi njegovo bolezen. — Ako pride pacient v sanatorij, si lahko izbere tam svojega zdravnika iz seznama, ki vsebuje imena in natančno označbo vseh mariborskih zdravnikov. V Mariboru imamo toliko izvršnih zdravnikov vseh strok, da nam ni treba iskati zdravniške pomoči v tujini. Zavedajmo se tega, kar imamo dobrega doma in poslužimo se lastnih zavodov, ki so cenejši in ne slabši od tujih. — Sanatorij v Mariboru ima krasno lego južno od Kalvarije poleg vinarske šole na vznožju vinorodnih gričkov. Zavod ni namenjen izkoriščanju bolnikov, ampak njihovu ozdravljenju.

— **Vabilo na sestanek učiteljev upokojencev** iz radovljanskega okraja, ki se vrši v nedeljo 13. decembra ob 3. uri popoldne v hotelu Jekler na Bledu. — Ž.

— **k Esperanto.** Pred kratkim je izšla »Popolna slovnica esperantskega jezika« z malim slovarjem. Naroča se pri »Esperantskem klubu« v Ljubljani (»Narodna kavarna«). Cena knjige je 20 Din. Prevajatelj knjige je tudi pripravljen predavati o »Esperantu« proti malenkostni odškodnini. Gg. predsedniki okrajnih učiteljskih društev naj se tozadevno obrnejo na upravitelstvo osnovne šole v Ovrčaku pri Kočevju.

— **k Koledar Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani,** za leto 1926. Cena 15 Din. Založilo vodstvo C. M. D. Ljubljana, »Narodni dom«.

Izšel je ta koledar, ki se prav udomačil med rodoljubnimi Slovenci, posebno na med vsemi onimi, ki čutijo za našimi neodrešenimi brati. Med spisi je omenjati A. B. spominski spis dr. Jak-

dela osnovo zakona o reformi srednje šole in osnovo zakona o učiteljski izobrazbi narodnih škol. V teh dneh je komisija dovršila glavno svoje delo s tem, da je potrebne načrte spravila v paragrafe, katerih prvi se glasi: »Učiteljsvo narodnih škol se izobrazuje na pedagoških

telu »Gallia«, kjer smo pa malo »not padli«. Za res prvovrstno in elegantno stanovanje in vso oskrbo smo plačali 98 Fr. Imeli smo pa to zadoščenje, da smo bili res v prvovrstnem hotelu, kjer dobro postrežejo in tudi dobro — računajo. V Monte Carlu so nekateri poskušali svojo srečo in v čast nam je bilo, da smo poleg minusa pri večini zadoščenjem konstatirali pri našem našem mariborskem sopotniku plus 100 Fr. Več o Monte Carlu ni mogoče povedati, ker mi je tovariš urednik omejil prostor — me vodi že proti domu. Zato sedemo kar hitro na brzovlak, ki nas pelje ves čas ob morju v Genova, rodno mesto Krištofa Kolumba. Na poti smo videli ob obrežju na stotine otroških kolonij. Pri tem smo mislili na našo jedno deco, ki bi tudi potrebovala poletni čišega morskoga zraka — našega toplega južnega solnca. Upajmo, da bo v doglednem času uspelo to tudi pri nas. Genova je umazano mesto s tipičnimi ozkimi ulicami, koder je obesheno perilo, od katerega včasih tako prijetno kaplja. Nadležnost raznih hotelskih slug na kolodvoru je neznosna. Hoteli so pa še dokaj čisti in hrana je dobra.

(Dalje prih.)

Jedna marljiva, svestrana i vrlo plodna radenica — naša drugarica.

Sud naučenjaka o J. B. B. (iznosim ovde samo neke citate). Dr. Karasek, češki naučenjak u listu »Moravska Orlice« od 1907.: Autorka (naime J. B.) poznaje (osim češka) i poljačku literaturu, a tako i nemačku, francusku i englesku. Napisa je čitav niz knjiga o nar. vizovima, od kojih ističemo veliki »leksikon« u sedam jezika. Ta je dama očividno jedna od najinteligentnijih Jugoslavenski, čiji gostoljubivi dom u Sarajevu prikazuje komadić idealne sveslavenske oaze u tamnošnjoj nemštini. Radovi gdje Jelice naučni su, a interesovaće osobito ljude, koji se bave etnografskim studijama. Ogromno je tu vrelo širokog znanja. Njezina se naučna ispitivanja čitaju vrlo u slast, jer su iznesena na način, koji se drugde ne može naći: francuska lakoća u stilu i slavenski zanos u shvaćanju.

Vrlo laskav je sud i Dr. I. Aleksandrova, prof. univerziteta u Kazanu, jednako od najodličnijih etnografa ruskih, koji uživa svetski glas.

Interesantno piše o J. B. Dr. P. R. Radosavljević, prof. univerz. u New-Yorku: Poput Jelene Nemanjičke, žene kralja Uroša, jednako prosvetiteljke na obadve strane, koja su jednako slavili i pravoslavni i katolici, 650 god. posle vi-

dimo J. B. i opet, »jednako prosvetiteljku na obadve strane«. Ako je kraljica Jela jedan od najstarijih primera u našoj istoriji za to, kako kulturna djelatnost može da nadmaše verske javove i kako je prosvetna zajednica, zajedničke sardnje na prosvetnom polju, najbolja da se razne vere okupe u jednu naciju, onda je pisac Jela jedan od najnovijih primera za tu lepu ideju. Belovićeva je jedna od prvih kćeri hrv. i srp. dela našega naroda, koja se oslobodila od svega plemenskog veroispovednog, reakcionarnog, koja je u sebi izradila dušu i savest moderne humanitetno nastrojene Jugoslovenke. Pre 30 godina ona je imala, kao i danas, dušu jedne besprekorne Jugoslovenke. U knjizi ima navedenih još nekoliko pisama franc., nemač. i talij. naučenjaka.

Medu Slovincima ima štovatelja osobito Dr. Iličića i Dr. N. Županića.

Vazda je radila z najneprijatnijim prilikama, u većitom strahu, da ne ulove korespondenciju od koje je velik deo zapeo u avstrij. crnom kabinetu. Ona, čuvarica svega najpozitivnijeg u našoj rasi malo je dosad imala vedrijih dana. Pakost avstrijskih činovnika, zloba domaćih sinova, zavist nekih ograničenih žena stajala je obćino na putu njezinog rada. I danas nije bolje!

Izneo T. J.

(Konec.)

bu Pirnatu, mecenu Družbe sv. C. in M. Naš marljiv obrambni delavec in pisatelj tov. »Kompoljski« prinaša zanimivo črtico »Nemci in mi« ter spis »Pred vojnimi sodiščem«. Ta aktualna spisa izpopolnjuje tretji »Naša manjšina v Avstriji in nemška manjšina v naši državi«. Lepo se spominja A. B. vseh rodoljubov, ki so nas zapustili v preteklem letu v spisu »Naši grobovi«. Učitelje bo posebno zanimal spis »Poročilo o šolstvu v Julijski Krajini«, ki nam podaja zelo informativno sliko tamošnjega šolstva. Ob sklepu je vestnik o delovanju Ciril Metodove Družbe. Koledar toplo priporočamo, ker s tem podpiramo tudi družbo — a ne samo naročati, tudi čitati ga je treba!

— **Članstvo okrajnega učiteljskega društva za ljubljansko okolico** se obvešča, da znaša za leto 1925. društvena članarina 125 Din, članarina za poročene učitelje 50 Din, članarina za upokojence 60 Din. Ker je še mnogo članarine neporavnane, pozivljajo se člani in članice, da še v tem mesecu poravnajo vso članarino. — **Blagajnik.**

Učiteljski pravnik.

— **§ Zopet novi uslužbenški listi** — osebne popisnice — za učiteljstvo. Na podlagi čl. 115. čin. zak. je minister pravde izdal sedaj za vse resortne predpis novih uslužbenških listov. (»Uradni list« št. 107. od 30. novembra 1925). Državna tiskarna v Beogradu je izdala sedaj tiskovine za vse resortne po tem predpisu. Vsak uslužbenec si mora sam nabavi po dva izvoda uslužbenega lista. Novost je ta, da bodo v uslužbenkem listu tudi fotografije državnih uslužbencev. Po izdanem predpisu morajo biti z dnem 31. decembra 1925 novi uslužbenški listi izvršeni. Podrobni predpisi so razvidni iz »Uradnega lista«.

— **§ Sestava oblastnega šolskega disciplinskega poverjenitva za učitelje osnovnih in meščanskih šol.** Z odlokom z dne 16. oktobra 1925. O. N. br. 60.887 je gospod minister prosvete na podlagi čl. 25. zakona o obči upravi in odloka ministrstva prosvete P. br. 5596 z dne 1. maja 1925 odredil sestavo disciplinskega poverjenitva za učitelje osnovnih šol in meščanskih šol ljubljanske oblasti in obenem imenoval člane v to poverjenitvo za dobo šolskih let 1925./26. 1926./27 in 1927./28. odnosno dotlej, dokler ne stopi v veljavo novi zakon o narodnih šolah in zakon o meščanskih šolah. — V smislu cit. odloka obstoji komisija iz 5 članov, in sicer: Predsednik je oblastni veliki župan, odnosno njegov namestnik; Člani so: oblastni prosvetni inspektor, upravno-gospodarski referent prosvetnega oddelka, oblastni šolski nadzornik in kot strokovni drug za učitelje meščanskih šol Alojziji Novak, ravnatelj I. deške meščanske šole v Ljubljani, za učitelje osnovnih šol na Iv. Malnarič, učitelj I. deške osnovne šole v Ljubljani. — To poverjenitvo razsoja v vseh disciplinarnih zadevah učiteljev osnovnih in meščanskih šol kot disciplinsko sodišče prve stopnje. — S postavitvijo tega poverjenitva je razveljavljena točka b) 2. odstavka tuRADNE OKROŽNICE z dne 3. julija 1925. P. br. 6570/25. Pripominjam, da odlok ministrstva prosvete z dne 13. maja 1925. O. N. br. 25.928, ki je bil priobčen s citirano okrožnico, odreja, da v pogledu disciplinskega postopka za učitelje osnovnih in meščanskih šol ostanejo i nadalje v veljavi predpisi specialnih zakonov. Torej veljajo glede disciplinskega postopka za učitelje javnih osnovnih in meščanskih šol v ljubljanski oblasti sledeči zakonski predpisi: na ozemlju bivše vojvodine Kranjske §§ 44., 56. zakona z dne 29. aprila 1873. dež. zak. št. 22 in normativno navodilo bivšega deželnega šolskega sveta za Kranjsko z dne 28. junija 1912. št. 4572; na ozemlju bivše vojvodine Štajerske predpisi zakona z dne 26. avgusta 1904. dež. zak. št. 65 iz leta 1905.; — na ozemlju bivše obmejne grofije Istre (Kastavščina) §§ 43.—55. zakona z dne 30. marca 1870. dež. zak. št. 19 in na ozemlju bivše vojvodine Koroske §§ 42.—54. zakona z dne 17. januarja 1870. dež. zak. št. 13. — Gospod minister prosvete je v svojem zgoraj citiranem odloku tudi izrecno povdaril, da velja isti postopek in ista disciplinska komisija, ki velja za učitelje osnovnih in meščanskih šol, tudi za honorarne nameščence in dnevničarje prosvetne uprave na osnovnih in meščanskih šolah v ljubljanski oblasti. — Veliki župan: dr. Baltič s. r.

— **§ Vprašanje izplačila razlike prejemkov upokojenim učiteljem v Sloveniji.** (Odgovor g. ministra financ na tozadevno vprašanje narodnih poslancev gg. dr. Žerjava in dr. Pivka). Na vprašanje narodnih poslancev dr. Žerjava in dr. Pivka od 26. oktobra 1925 na g. ministra financ glede izplačila razlike penzijskih prejemkov upokojenim učiteljem v Sloveniji od 1. decembra 1919 do 31. marca 1925 je poslal g. minister financ pod št. 5915 z dne 20. novembra 1925 sledeči odgovor: »Izplačilo neporavnanih državnih obvez za dobo do 31. marca t. l. je regulirano s čl. 18. fin. zak. za 1924./25. je z mojimi navodili, izdanimi k tej zakonski odredbi, S temi predpisi je določeno postopanje za črpanje kredita za državne obveze iz prejšnjih let — partijski sestava v sledečem: Pristojni naredbodajalci so dolžni poslati podrejeni mi Generalni direkciji državnega računovodskega svojih zahteve za ureditev kreditov po navedeni budžetski partiji, in sicer v višini zakonsko priznanih likvidacijskih obvez. Kadar se po teh zahtevah izvrši otvoritev kredita pri pristojni finančni oblasti odredajo na breme tega delegiranega kredita sami naredbodajalci izplačila ter prilagajajo k svojim naredbam tudi izplačilne priznane dokumente. Vsled tega je potrebno v svrhu izvršitve izplačila razlik penzijskih prejemkov, da se postopa v vsem po navedenih predpisih, ki so podrobno znani vsem finančnim izplačevalnim blagajnam in vsem naredbodajalcem. Ako so izpolnjeni zakonski pogoji za izplačilo, ne bom delal s svoje strani nikakih ovrek, kakor jih tudi doslej nisem delal, da pridejo zainteresiranci do svojega prava. — Opozarjam obenem, da se v smislu osnovnega principa našega računovodstvenega sistema zamorejo vsa izplačila iz davčne kase, torej tudi ta, vršiti samo v višini kredita, odobrenega od narodne skupščine. Sprejmite, gospod poslanec, tudi ob tej priliki uverjenje o mojem odličnem spoštovanju. — Minister financ dr. Stojadinovič.

Naša gospodarska organizacija.

— **g Dohodki brez stroškov.** Ker je vse osebje cerkljanske šole zaposleno z gospodarsko akcijo U. K., prosimo cenjene tovariše, da se potrudijo vsaj toliko, da nam na naše dopise odgovarjajo, bodisi pozitivno ali negativno.

Naročnike »Kosmosa« (učila za mehaniko, akustiko, optiko, elektrotehniko, ki omogočajo nad 1200 eksperimentov) obveščamo, da dobe pošiljatev direktno od tvrdke, obračune pa od nas. Ker blago leži dalj časa na carinarnah, je opravičljivo, če se dobave zakasne. Naročila za prihodnje solarno leto smo vknjižili in jih izvršimo takoj, ko bodo na razpolago proračunanj zneski krajnih šolskih svetov. Iskrena hvala!

Šolske lekarne so doslej naročili trije sreski šolski referenti za vse šole svojega področja, (Kranj, Radovljica, Slovenjgradec). Čast, komur čast!

Pri tvrdki Kos (glej 45. številko »Učit. Tov.) je naročila šola v Šenčurju državno zastavo za 500 Din, 6% je naše provizije. Naročite zastave in blago za šolske igralske kostume le po Konviktu! Hočete sebi dobro?

Smrek je doslej prijavljenih 73. Požrtvovalni tovariš g. Vidic je v svoji mali občini, ki obsega le 4 vasi, nabral 32 smrek, ostale so cerkljanske. Zdromite se zaspanci!

Miklavž v zveze igre se vrše danes. V Cerkljah smo nastavili ogromno košaro, ki bi vzdržala darove vse Slovenije, a polovico odstopimo Mariboru, ki nam je ravno tako pri srcu kakor Ljubljana.

Prijavite nam novih virov dohodkov brez stroškov, da dvignemo našo »matico« preje, predno nam začno priščipavati draginjske doklade.

Kdor hitro da, dvakrat da!

Predsednik U. K. s sedežem v Cerkljah pri Kranju.

Nebeški konvikt št. 100., 6. 12.

Veledenjeni gospod!

Miklavž predsednik vseh nebeških konviktov pošilja iz nebeških viščin pozdrave predsedniku Konvikta v Ljubljani! Iz malega raste veliko. Tudi pri nas gre bolj počasi.

Moje vsevedno uho je tudi zaslišalo, da se je nekje govorilo, da ima malokateri učitelj svinčnik.

Pozdrav in srečo pri Vašem delu.

Miklavž I. r.

Ker se je Miklavž tokrat gotovo urezal, prošim vse tovariše, da mi kar s svinčniki sporoče o vseh Miklavževih darilih v prid našim nebogljencem, ki prezebajo v mestih ob suhih skorjah po deželskih staršev-učiteljev.

I scena z dne 6./XII., je li bila povoljna za »izveštaj«?

Lapajne.

— **g Učiteljski dom v Mariboru.** Članarina; Učiteljsko društvo za svetelovnartski okraj 400 Din; I. deška osnovna šola v Mariboru 40 Din. — Darila: Vesela družba ob godovanju tovariša Leopolda Kopača v Slovenjgradcu 100 Din. (Taki in podobnih darov bi U. D. lahko prejemal več, ako bi se ga tudi drugi tovariši tako spominjali kakor vrlji Slovenjgradčani!). Apolonija Sekirnik, vdova po šolskem upravitelju, Šmarje pri Jelšah, 33.75 Din; Zacherl Franjo, Ljutomer, 25 Din; ministrstvo prosvete v Beogradu 1990 Din; obveznice 7% državnega posojila so darovali: Ida Vodenikova, učiteljica v Mariboru 2 à 100 Din (IX. 1922), Tomaž Stani, učitelj v Rušah, 3 à 100 Din kot skromen donesek za plemeniti namen; Farčnik Anton, nadučitelj v pok. v Mariboru 1 a 500 Din (III. 1926), kot Miklavžev dar U. D. Ta dar je treba posebej omeniti, ker pride od tov. upokojenca, ki sigurno ne bo nikdar užival dobrot U. D.! Aktivni tovariši(ice), vzgledujte se nad to idealno požrtvovalnostjo! — Za spominsko ploščo po umrlem tovarišu M. Vodeniku so še darovali: učiteljstvo I. deške osnovne šole v Mariboru 70 Din; učiteljstvo osnovne šole v Lajtersbergu 110 Din. Prispevek za to spominsko ploščo je s tem dosegel vsoto 1070 Din. — Vsem darovalcem iskrena zahvala! — M. Kožuh, blagajnik.

Iz naše stanovske organizacije.

Iz Pov. UJU — Ljubljana.

+pov. 2. seja ožjega sosveta UJU poverjenitva Ljubljana dne 28. novembra 1925 ob 10. uri dopoldne v pisarni strokovnega tajništva v Ljubljani. — Navzočni: Jelenc, Gmus, Dimnik, Dostal, Fegic, Hren, Lapajne, Močnik, Po.očnik.

I. Zapisnik zadnje seje ožjega sosveta se prečita in po pripombah tov. Lapajnet, Jelenca in Močnika odobri. Dnevni red seje se izpremeni v toliko, da pride poročilo glavnega blagajnika kot 3. točka in določitev seje širjega sosveta kot 8. točka.

II. Poverjenik Jelenc poroča o doseglih in odposlanih dopisih.

1. Dopis velikega župana ljubljanske oblasti o sestavi disciplinarnega poverjenitva za učitelje osnovnih in meščanskih šol kot rešitev vloge UJU pov. Ljubljana dne 14. oktobra 1925, ki so ga prejela tudi vsa šolska vodstva. — Glede na to, da se pri tem ne upošteva nujne potrebe sestave sreskega disciplinarnega sode, se sklene ponovna vloga na ministrstvo prosvete.

2. Poverjenik poroča nadalje o vlogah, ki so se napravile glasom sklepa zadnje seje ožjega sosveta glede zaračunavanja stanarine pri naravnih stanovanih, všteta vojne dobe učiteljskim maturantom tekom vojnih let, izplačila razlike itd.

3. Vloga na ministrstvo prosvete, da odkupi staro zalogo »Zvončka« za šolske knjižnice. Ker je došel nezadovoljiv odgovor, da se samo priporoča nakup »Zvončka« za šolske knjižnice, se sklene ponovna vloga potom obeh velikih županov.

4. Odposlana je bila vloga v zadevi pravočasnega nakazila šolskih doklad. Ker še ni odgovora, se sklene zadevo urgirati.

5. Glede uporabe šolskih poslopj v vojaške svrhe se je interveniralo pri pristojni oblasti.

6. V zadevi vloge glede učnih načrtov, na katero je poverjenitvo prejelo odgovor iz mariborske oblasti, ne pa še iz ljubljanske se sklene intervenirati, naj se za enkrat do novega šolskega zakona sploh ukinejo alj pa izdajo novi, našim razmeram in prilikam primerni učni načrti.

7. Odposlala se je vloga na ministrstvo prosvete v zadevi priporočanja

knjig in učil, kar naj bi se vršilo potom Osnovne nastave.

8. V zadevi projekta šolskega zakona se je odposlala spomenica, ki jo je izdala naše poverjenitvo, tudi g. ministru Velji Vukičeviću. — Naknadne predloge sta do nadaljšanega termina poslala edino okrajno učiteljsko društvo za laški okraj in tov. Zupančič iz Prekmurja.

9. Glede pravočasnega nameščanja učiteljstva začetkom šolskega leta se je odposlala vloga na prosvetno upravo.

10. Poverjenitvo je interveniralo v mnogih slučajih v zadevi izplačila pokojnin in povišic. — Pri tej priliki je ožji svet strogro obsojal delovanje in poslovanje nekakega Prosvetnega Birô-a v Beogradu, ki izrablja take slučaje in svari učiteljstvo, da ne naseda eventualnim ponudbam za posredovanje.

11. Dopis izvršilnemu odboru UJU v Beogradu glede objave resolucij 5. glavne skupščine UJU v Subotici v centralnem glasilu v »Narodni Prosveti«. Resolucije so bile nato objavljene. Na predlog tov. Dimnika se sklene dopis, da se objavijo v »Narodni Prosveti« tudi resolucije v zadevi projekta šolskega zakona, kakor so bile sprejete na omenjeni skupščini.

12. Resolucije okrajnega učiteljskega društva za Maribor in bližnje okolice se sklene odposlati na velikega župana ljubljanske in mariborske oblasti.

13. Poverjenik poroča glede ustanovitve učiteljskega pevskega zbora, da se je poverjenitvo udeležilo vseh prireditelj; zavrača neosnovane očitke, kakor da si je dala izvititi organizacija ustanovitev takega pevskega zbora iz svojih rok. Ponovno povdarja, kar je storil že na ustanovnem obnem zboru, da bo organizacija z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago, podpirala to idejo in njen nadaljni razvoj, da pa spada ta izvedba v strokovno glasbeno področje, kar je v tem slučaju prevzelo Društvo učiteljev glasbe v Sloveniji. Pri tej priliki se je povdarjalo, da obstojajo tudi v drugih državah učiteljski pevski zbori kot samostojna društva. Ožji svet je soglasno odobril zavzeto stališče.

14. Glede lista »Učiteljska Omladina« je poročal urednik Dimnik o njegovem razvoju, o sodelovanju s strani učiteljskih, o potrebi prispevkov s strani učiteljstva, o rastočem zanimanju za list tudi preko meje Slovenije in je navedel za primer, da je došlo naročilo za 130 izvodov lista celo iz Skoplja zaeno s plačanim zneskom. V nadaljnjem poteku se je razvila mestoma zelo ostra debata o vprašanju depolitizacije organizacije, v katero so posegli vsi člani ožjega sosveta. Ker ni prišlo do nobenega stvarnega zaključka, se je odložila zadeva na prihodnjo sejo ožjega sosveta.

15. Poverjenik poroča o akciji, ki jo je podvzelo poverjenitvo v zadevi šteti službene dobe in izplačila dotične diference prejemkov onega učiteljstva, ki je bilo prisiljeno zapustiti po povratu svoja službena mesta v Julijski Benečiji in si iskati nove službe v naši krajevini. Na poziv v »Učiteljskem Tovarišu« se je odzvalo 28 tovarišev in tovarišic. Več izmed teh se ni moglo upoštevati, deloma, ker se niso mogli izkazati s potrebnimi odpustnimi dokumenti, deloma, ker so odšli prostovoljno iz prejšnjih službenih krajev. Za 18 upravičenih učnih oseb je izdelalo strokovno tajništvo točen obširen seznam, opremljen z vsemi potrebnimi podatki, ki ga je s spremno vlogo odposlalo poverjenitvo potom ministra na r. narod. poslanika g. dr. Žerjava narodni skupščini, odboru za molbe in žalbe.

16. Poverjenitvo je odposlalo s spremno vlogo prošnjo »Učit. konvikta« za denarno podporo na ministrstvo prosvete.

17. Učiteljsko društvo za Mursko Soboto poroča, da sta se ustanovila v okvirju društva dva pedagoška krožka.

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS o vse informacije so vsikdar točne izbrpne in hitre
ARGUS se nahaja v Vuka Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus